

Osmošolka

Eighth Grade 13+

pedagoško gradivo

avtorica Nika Osredkar

kazalo

uvodna beseda	2
o filmu	3
intervju z youtuberko Rebeko Tomc	8
izhodišča za pogovor	11
dodatne dejavnosti	16

Art kino mreža Slovenije dovoljuje in spodbuja nadaljnjo uporabo gradiva v filmsko-vzgojne namene. Veseli bomo vaših odzivov, poročil o uporabi, konkretnih učnih priprav na film, predlogov in pripomb. Gradivo je oblikovano kot pomoč strokovnim delavcem v vzgojno-izobraževalnih ustanovah. Za vse druge načine uporabe nam pošljite pisno prošnjo na filmska-os@artkinomreza.si.

kolofon // **Pedagoško gradivo Osmošolka** // **Avtorica:** Nika Osredkar // **Uredila:** Marina Katalenić // **Jezikovni pregled:** Maja Ropret // **Slikovno gradivo:** iz filma Osmošolka, YouTube // **Oblikovanje:** Andraž Filač // **Izdala v elektronski obliki:** Art kino mreža Slovenije, oktober 2019

Pedagoško gradivo je nastalo v okviru Filmske osnovne šole. Naložbo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada in Republika Slovenija.

uvodna beseda

Osmošolka je poklon najstnikom. Režiser Bo Burnham v svojem prvenecu na videz z lahkoto prikaže avtentično izkušnjo zgodnjega mladostništva t. i. generacije Z. Njena predstavnica je Kayla, sramežljiva 13-letnica, ki odrašča ob pametnem telefonu in socialnih omrežjih. Kot mnogi najstniki si želi biti sprejeta, a razkorak med lastnimi pričakovanji, vrstniškim pritiskom in »biti, kar si« v njej sproža napetost.

Ob ogledu filma ugotavljamo, da so najstniške zadrege stare znanke: izključenost, odnos s starši, spolnost in odnos do telesa, tesnoba itd. Hkrati pa film jasno definira specifične generacije in izpostavi vlogo tehnologije: kako se generacija, ki »živi na spletu«, sooča s temi zagatami. In kako se mi kot družba (učitelji, starši, svetovalni delavci itd.) odzivamo na to? Skozi Kaylino zgodbo se film tako dotika tudi nevralgličnih točk sodobne družbe.

Pedagoško gradivo je zasnovano kot priprava na vodeni pogovor z učenci in dijaki. Poleg izhodišč za pogovor prinaša tudi osnovne podatke in zanimivosti o filmu, predstavitev avtorja, predloge za dodatne dejavnosti ter intervju z mlado slovensko vlogerko Rebeko Tomc.

o filmu

filmografski podatki **slovenski naslov Osmošolka**
izvirni naslov Eighth Grade

država in leto produkcije ZDA, 2018

tehnični podatki barvni, 94 minut

jezik angleščina

režija in scenarij Bo Burnham

fotografija Andrew Wehde

montaža Jennifer Lilly

glasba Anna Meredith

igrajo Elsie Fisher, Josh Hamilton, Emily Robinson

producenti Eli Bush, Jamin O'Brien, Scott Rudin, Christopher Storer,
Lila Yacoub

produkcija A24, IAC Films

distribucija Con film

festivali, nagrade Sundance Film Festival, nagrada občinstva na Sundance Film Festival: London, nagrada Independent Spirit za najboljši prvi scenarij, nagrada združenja ameriških režiserjev za izjemen prvenec in več kot 50 drugih nagrad

vsebina Film se začne z vlogom, v katerem glavna junakinja Kayla nerodno razlaga, kako biti to, kar si, ter poziva k deljenju videa. Zjutraj se naliči, naredi selfie in se odpravi v šolo.

Začenja se njen zadnji teden zaključnega razreda (v ZDA je to osmi, pri nas pa deveti razred). Kaylo razglasijo za najbolj tiho učenko generacije. Fanta Aidna, njeno simpatijo, razglasijo za najlepšega. Učenci prejmejo tudi časovne kapsule, ki so jih zase pripravili v 6. razredu. Po pouku mama priljubljene sošolke Kennedy povabi Kaylo na hčerino rojstnodnevno zabavo, čeprav Kennedy nad tem ni niti najmanj navdušena. Kayla petkov večer preživi ob telefonu in se izogiba pogovoru z očetom. Zajadra v svet družbenih omrežij. Ravno ko na Instagramu gleda Aidnove fotografije in vadi »poljubljanje z roko«, v sobo vstopi oče. Kayla se prestraši in zaluča telefon na drug konec sobe.

Naslednji dan jo na zabavi sprejme Kennedyjina mama. Med preoblačenjem v kopalke Kayla v kopalnici doživi napad panike. Ko se nesamoza-

vestno prebija do bazena, je videti, kot da se vsi drugi noro zabavajo in da vedo, kaj početi, da bi bili videti kul. Kayla se stisne ob rob bazena. Do nje priplava Gabe, ki deluje nekoliko čudaški, a se zdi, da se sam za to ne zmeni.

Med odpiranjem daril zavлада neprijetna tišina, ko Kennedy odpre Kayli-no darilo – zabavno igro s kartami. Kayla se po dogodku osami in pokliče očeta, naj pride ponjo. Po kratkem in nerodnem pogovoru z Aidnom je Kayla zmedena, a tudi presenečena, da jo je ogovoril. Pridruži se karao-kam v sosednji sobi in celo zapoje pesem.

Naslednji šolski dan Kayla pristopi do Kennedy ter ji v zahvalo za povabi-lo na zabavo izroči pisemce. Kennedy se zanjo sploh ne zmeni in ves čas pogovora gleda v telefon.

V šoli med varnostnimi vajami Kayla izve, da je Aiden pustil svojo punco, ker mu ni želela poslati svojih golih fotografij. Kayla mu zato pove, da na telefonu za svojega bodočega fanta hrani mapo golih fotografij in da je zelo dobra v oralnem seksu.

Doma se odloči o tej temi izobraziti po spletu. Ko hoče poskusiti vaditi z banano, jo pri tem zaloti oče, ki se čudi, da ima hčerka v roki banano, saj jih vendar ne mara. Kayla se v zadregi ujezi in vrže banano vanj.

Naslednji dan za učence zaključnih razredov organizirajo obisk srednje šole, kjer dan preživijo z dijaki. Kayla dan preživi z Olivio, ob kateri se počuti, kot bi dobila prijateljico. Kayla jo popoldne pokliče in Olivia jo po-vabi, naj se njej in prijateljem pridruži v nakupovalnem centru, kar Kayla tudi stori. Ko med množico zagleda očeta, ki ji je sledil, je razburjena. Pozneje jo eden od fantov odpelje domov. Med potjo ustavi avto in jo izzove z igro »resnica ali izziv«. Za izziv, ki si ga določi sam, si sleče majico, nato pa pred enak izziv postavi še Kaylo. Kayla tega ne stori in se hkrati počuti krivo.

Doma se zjoče. V vlogu pove, da bo nehala snemati videe. Oglela si video, ki ga je zase posnela v 6. razredu, ko si je želela, da bi bilo v 8. razredu vse drugače, ter se odloči zažgati svojo časovno kapsulo. Z oče-tom se iskreno pogovorita, kar Kayli vlije pogum, da se sprejme takšno, kakršna je.

Na zaključni prireditvi osnovne šole se sooči s Kennedy in je ponosna, da je izrazila, kar misli. Namesto da bi se trudila družiti s priljubljenimi vr-stniki, se tokrat druží z Gabom, s komer se dobro ujameta, saj ugotovita, da imata skupne interese.

Na koncu filma posname video, namenjen sebi po končani srednji šoli. V videu pove, da osnovna šola zanjo ni bila zelo dobro obdobje, a je pripravljena iti naprej, saj se stvari ves čas spreminjajo. Sebi iz prihodnosti sporoči, da je v redu, tudi če je še vedno videti enako in če nima fanta.

o avtorju Robert Pickering »Bo« Burnham, rojen leta 1990, je ameriški komik, glasbenik, vloger, režiser in pesnik. Svojo kariero v zabavni industriji je leta 2006 kot najstnik začel na YouTubeu, njegovi videi pa so skupno zbrali več kot 250 milijonov ogledov. Delal je tudi kot stand-up komik, posnel tri glasbene albume in izdal pesniško zbirko. **Osmošolka** je njegov prvi celovečerni film, posnel ga je pri 27 letih.

iz prve roke »Ta film je poskus, da bi predstavil mlade, ki preživijo svoje življenje na spletu. Generacijo Z /.../ označujejo za obsedeno samo s seboj, narcistično in plitko, čeprav to ni. Mladi te generacije se dobro zavedajo samih sebe. V to jih je prisilila kultura, ki je niso ustvarili sami; da kurirajo vsak vidik svojega življenja in ga izročijo svetu v kritiko. Svoje življenje živijo kot film, v katerem so sami glavni protagonisti, scenaristi, režiseri /.../. Verjamem, da vsaj del njihovega stresa izvira iz prepričanja, da je njihov film v primerjavi z drugimi zanič. Poskusili smo prikazati, da neuspeh pri izpolnjevanju meril, ki jih postavi okolica, zasluži svojo zgodbo in da je njihov trud vreden pozornosti. /.../«

»Želel sem govoriti o vidiku interneta, o katerem ne govorimo, saj ga sestavljajo tihi, prestrašeni in nervozni posamezniki. Večina ljudi, ki se izraža na spletu, ni slišana. Internet je čudovit prostor z ogromno pristinimi čustvi. Ni samo kup zgub, iz katerih se lahko norčujemo.«

»Anksioznost je jezik. Ljudje, ki za njo ne trpijo, tega jezika ne razumejo. V srednji šoli sem bil večkrat v bolnišnici, ker so mislili, da imam kakšno trebušno bolezen, bil pa sem samo živčen. /.../ Kayla nikoli ne izreče besede anksioznost. Misli, da je edina, ki doživlja, kar doživlja.«

zanimivosti Snemanje filma se je začelo teden dni po tem, ko je glavna igralka Elsie Fischer zaključila osnovno šolo. Na avdiciji je bila izbrana med več kot 100 najstniki, režiserja pa je prepričala s svojo interpretacijo Kayle. Zaigrala je sramežljivo dekle, ki se trudi biti samozavestno, v nasprotju z drugimi samozavestnimi dekleti, ki so zaigrala, da so sramežljiva. Elsie zase sicer pravi, da je v resničnem življenju pravo nasprotje Kayle – prav nič ni sramežljiva in je zelo družabna.

Režiser Bo Burnham je moral scenarij za film večkrat posodobiti, saj se trendi družbenih omrežij zelo hitro spreminjajo. Sprva je želel, da bi liki v filmu komunicirali po Facebooku, vendar mu je Elsie povedala, da Facebooka danes »nihče več ne uporablja«. Režiser je ta stavek vključil v film in se odločil, da bodo liki v filmu raje uporabljali Snapchat in Instagram.

Elsie je lahko pred snemanjem scenarij prebrala samo enkrat, saj režiser ni želel, da bi si preveč zapomnila besedilo in zvenela umetno.

Bivši predsednik ZDA Barack Obama je film **Osmošolka** uvrstil med svoje najljubše filme iz leta 2018.

Film je v ZDA označen kot 'rated R', kar pomeni, da si ga mlajši od 17 let lahko ogledajo le v spremstvu staršev. Za ameriško filmsko organizacijo MPAA, ki sprejema tovrstne odločitve, so bile problematične kletvice in tematika oralnega seksa. Odločitev je sprožila kar nekaj ogorčenih odzivov: so 13-letniki res premladi, da bi na velikem platnu gledali svoje vrstnike? Ista organizacija je hkrati večkrat nekritična do tematik, kot sta nasilje in uporaba orožja.

kritike »V filmu so trenutki, ki se zdijo osupljivo realni. Nerodni trenutki, spreminjajoči se hormoni, anksioznost, pritisk vključevanja v družbo. /.../ V tem filmu je vsa nerodnost zgodnje adolescence.«

- Kristin Smith, *Plugged In*

»Komik, ki je postal režiser, se zaveda, da osmi razred ni samo obdobje – je stanje duha, ki ga večina nikoli zares ne preraste. Prav zato se zdi film izjemno aktualen in hkrati tudi boleče brezčasen.«

- Peter Travers, *Rolling Stone*

»Režiser Bo Burnham v svoji ostri in bistri komediji **Osmošolka** razume, da se nekateri najbolj očitni ekstremi najstništva dogajajo v osamljeni sobici, ki jo imenujemo naša glava.«

- Manohla Dargis, *The NY Times*

intervju z youtuberko Rebeko Tomc

18-letna Rebeka Tomc je ena najbolj priljubljenih slovenskih youtuberk. Mlade gledalce pritegne predvsem s svojo pozitivnostjo in pristnostjo, ko z njimi deli svoje nasmejane, a včasih tudi negotove trenutke. V približno treh letih objavljanja videov je zbrala že več kot 30.000 sledilcev, na svoje ustvarjanje pa gleda z veliko mero odgovornosti.

Kako se opredeliš – kot youtuberka ali vlogerka? Je med izrazoma kakšna razlika?

Oprelim se kot youtuberka. Med izrazoma je razlika; vloganje je predstavitev vsakdanjega življenja – posnameš, kar počneš, in to objaviš. Za youtube video pa se pripraviš, izbereš temo in ga posnameš. Običajno je to manj pogosto kot vloganje, ki je spontano.

Kako si se odločila, da postaneš youtuberka? Kaj so plusi in minusi?

Začetek je bil popolnoma spontan, mogoče tudi malce nepremišljen. Vidim več plusov kot minusov. Prek YouTube sem spoznala najboljše prijatelje, pridobila veliko samozavesti in novih izkušenj, predvsem delovnih. Minus pa je občasno poseganje v zasebno življenje in včasih tudi prevelika odgovornost za moja leta.

Koliko dela zahteva en video? Kakšen je proces od ideje do objave vloga na spletu?

Hm ... veliko dela. Kdor se s tem ne ukvarja ali tega dela ne pozna, si ne more predstavljati, da lahko proces od predpriprave do objave 15-minutnega videa traja tudi 20 do 25 ur. Najprej si izberem temo oz. vsebino videa, nato določim prostor, kjer bom snemala, ter izberem ljudi, ki bodo v videu sodelovali itd. Ko najdem čas, video posnamem, potem pa me čaka še montaža videa – ta mi vzame največ časa.

Katere tematike najbolj pritegnejo mlado občinstvo? Zakaj je vloganje med otroki in mladimi tako priljubljeno?

Po lastnih izkušnjah bi rekla, da jih pritegnejo razni izzivi.¹ Menim, da je vloganje priljubljeno, ker je neke vrste resničnostni šov in ravno ti šovi so v zadnjih letih najbolj gledani.

Zakaj ste mnogim mladim vlogerji/ke in youtuberji/ke vzorniki? Kaj je tisto, kar občudujejo pri vas?

Težko vprašanje. Mislim, da ima vsak vloger/youtuber nekaj, kar ljudi privablja in privlači, bodisi karizmo, način govora itd. Sama dobivam pohvale predvsem na račun svoje pozitivne naravnosti; rada vzpodbujam mlade, jim povem, da so v življenju vzponi in padci, ter jim večkrat pokažem, da jih doživljam tudi sama in jih premagujem po svojih najboljših močeh. Povem jim, da ni nič narobe, če takrat za pomoč prosim svoje prijatelje ali starše.

Kazalniki uspeha na družabnih omrežjih so predvsem številke – všečki, število sledilcev, število ogledov itd. Ali se tudi ti ujameš v željo po več? Kaj zate pomeni uspešen vlog?

Na začetku je bilo tako, sedaj pa mi številke ne pomenijo več toliko. Res pa je, da je marsikatero moje sodelovanje odvisno ravno od teh števil.² Zame je uspešen vlog tisti, po katerem mi sledilci pišejo, da sem jim polepšala dan ali jih spravila v dobro voljo.

¹ Izzivi so vrsta videov na YouTubeu, v katerih se posamezniki posnamejo ob izvajanju nekega izziva. So zelo raznoliki. Nekateri imajo tudi dobrodelno noto in postanejo viralni. Poleti leta 2014 so mnogi posamezniki z namenom ozaveščanja o amiotrofični lateralni sklerozii sodelovali v t. i. »ice bucket challenge«.

² Youtuberji na podlagi svoje vsebine, števila sledilcev in ogledov dobivajo tudi prošnje podjetij za sodelovanja, ki običajno potekajo tako, da v zameno za plačilo v videu promovirajo izdelke tega podjetja.

Veliko posameznikov (tudi glavna protagonistka filma) na spletu svoje življenje predstavlja v drugačni luči. Kaj meniš o tem? Kakšne so lahko posledice?

To je težava, ki ima lahko za mlade negativne posledice (npr. nizko samopodobo, čustvena neravnovesja ipd.). Biti »to, kar si«, biti pristen – vsemu, kar mladim govorim prek svojih videov, ostajam zvesta od vsega začetka. Ideal ne obstaja, takšnega življenja ni in to mladim pogosto sporočam.

Velik izziv, povezan z vloganjem, je tudi spletno nasilje. Ali si že kdaj prišla v stik s tem? Kako se s tem soočati?

Na srečo ne. Slabe komentarje ignoriram.

Si del generacije, ki odrašča s telefoni in internetom. Kaj meniš o prekomerni uporabi tehnologije? Ali si zastavljaš kakšne omejitve?

Ko sem bila mlajša, sta mi meje postavljala starša, sedaj pa si jih postavljam sama. Ker imam rada izzive, si jih večkrat postavim (npr. danes bom dan preživela brez socialnih omrežij, popoldne sem brez telefona ipd.). To deluje in se na koncu počutim kot zmagovalka.

In še za konec: kaj bi svetovala staršem – kako naj vstopijo v komunikacijo z mladimi, ki komunicirajo pretežno virtualno?

Svetovala bi jim, naj stopijo otroku naproti in mu ne prepovejo uporabe socialnih omrežij, kajti kar je prepovedano, je najslajše. Zelo pomemben je pogovor z otrokom glede varnosti na internetu, glede vsebine, ki je za njegovo starost primerna, itd. Pomembno je, da mladi ne komuniciramo samo virtualno, ampak da je na prvem mestu še vedno osebno druženje. Ne smemo dovoliti, da nas tehnologija nadzira, nadzor vzemimo v svoje roke.

izhodišča za pogovor

Kayla Glavna junakinja Kayla obiskuje zaključni razred osnovne šole. Prosti čas preživlja s telefonom v roki in snema videe, v katerih svojim vrstnikom deli nasvete o temah, ki običajno pestijo najstnike. V filmu lahko od blizu spremljamo njeno doživljanje raznolikih družbenih situacij in izzivov odraščanja.

Opišite Kaylo. Kakšna je? Po čem to sklepate?

Kako preživlja dneve? Ali ima prijatelje? Zakaj (ne)?

Kako se počuti v svoji koži? Kakšna bi želela biti? Kje v filmu lahko to opazite?

S kakšnimi izzivi se sooča? Kako jih premaguje? Ali se o svojih stiskah s kom pogovori?

Življenje mladih na spletu Najstniki prosti čas radi preživljajo na spletu, ki ponuja veliko priložnosti, a skriva tudi pasti in izzive. Od pojava družbenih omrežij dalje se je vse težje »odklopiti«, spreminja pa se tudi pojem zasebnosti. Mladi svoje življenje delijo na družbenih omrežjih in skrbijo, da so tam predstavljeni v kar najlepši luči.

Katera družbena omrežja uporablja Kayla? Koliko časa preživi na spletu? Kaj vse tam počne? Ali sami uporabljate ista ali druga družbena omrežja? So se trendi že kaj spremenili, odkar je nastal film?

Zakaj Kayla ustvarja vlog? Kaj želi z njim doseči? Ali je njen vlog uspešen? Kako to veste? Kako to vpliva na Kaylo?

Kako se Kayla predstavlja na spletu in družbenih omrežjih? Kje v filmu lahko to opazite? Zakaj se Kayla predstavlja drugače? Ali se to dogaja tudi v Sloveniji?

Katere so za najstnike pozitivne in katere negativne plati družbenih omrežij? Kako se odražajo pri Kayli? Se vam zdi, da družbena omrežja na Kaylo ustvarjajo pritisk? Navedite primer iz filma, kjer se to vidi.

Spomnite se prizora, v katerem se Kayla v nakupovalnem središču družijo z Olivio in njenimi prijatelji. Pogovor nanese tudi na rabo družbenih omrežij. Katere razlike v rabi družbenih omrežij med Kaylino in Olivio generacijo izpostavijo liki v filmu? Čemu lahko to pripišemo?

Smo na internetu varni in kako lahko poskrbimo za večjo varnost (pomislite tudi na medvrstniško nasilje)?

- odnosi** V obdobju mladostništva se odnosi spremenijo – najstniki se osamosvajajo od staršev, pomembnejši jim postanejo odnosi z vrstniki. Razvijajo prijateljstva ter tudi ljubezenske odnose, ki vplivajo na njihovo identiteto, vedenje in socialne veščine.
- z očetom* Opišite Kaylinega očeta. Kakšen odnos ima s Kaylo? Kako se trudi vzpostaviti stik z njo in kako se na njegove poskuse odziva Kayla? Zakaj njuna komunikacija ni najbolj uspešna? Kako bi lahko pristopil do nje, da bi uspešneje navezal stik s hčerko?
Kako tehnologija vpliva na njun odnos? Ali je tako tudi v realnem življenju?
Oče Kayli sledi v nakupovalni center, kjer se ta sreča z Olivio in njenimi prijatelji. Kako se Kayla odzove, ko ga vidi, in zakaj? Zakaj oče to stori? Se vam zdi, da se njun odnos od začetka do konca filma kaj spremeni? Kdaj? Kako na Kaylo vpliva pogovor z očetom ob sežigu časovne kapsule?
- s Kennedy* Kakšen je Kennedyjin odnos do Kayle? Zakaj se tako obnaša? Kako se Kayla ob tem počuti? Ali lahko rečemo, da gre za medvrstniško nasilje? Kakšna je Kennedyjina reakcija, ko njena mama povabi Kaylo na rojstnodnevno zabavo/ko prejme Kaylino darilo/ko ji Kayla preda sporočilo? Na koncu filma se Kayla sooči s Kennedy in ji pove, kar misli. Kaj soočenje pomeni za Kaylo?
- z Olivio* Kako bi opisali Kaylin odnos z Olivio? Kaj njun odnos pomeni Kayli? Ali sta prijateljici? Kaj za vas pomeni prijateljstvo? Kaj se bo po vašem mnenju z njunim odnosom zgodilo v prihodnosti?

- z Aidnom** Kaj menite, zakaj je Kayla zaljubljena prav v Aidna? Kako se on obnaša do nje? Kako bi opisali njuno interakcijo na Kennedyjini rojstnodnevni zabavi? Se njegov pogled na Kaylo spremeni, ko mu pove, da shranjuje svoje žgečkljive fotografije za bodočega fanta ter da je dobra v oralnem seksu? Zakaj Kayla to reče?
- z Gabom** Kakšen je Gabe in v čem se razlikuje od drugih likov? Kakšen je njegov odnos s Kaylo? Kaj ju zbliža? Kaj se bo po vašem mnenju z njunim odnosom zgodilo v prihodnosti?

- sprejetost** V obdobju najstništva postane pomembnejše, kako nas vidijo drugi. Želimo biti sprejeti ali priljubljeni. Včasih podležemo vrstniškemu pritiskom, lahko pa se pojavi tudi strah pred socialnimi situacijami.

Film se začne z videom, v katerem Kayla razmišlja, kako biti to, kar si. Katere nasvete Kayla deli v videu? Zakaj govori o tej temi? Kakšen je namen njenih nasvetov? Kako dobro se jih sama drži? Izpostavite primere, kjer se pokaže razkorak med njenimi nasveti in realnostjo.

Kaj vse počne Kayla, da bi bila bolj sprejeta med vrstniki? Kje v filmu lahko to vidite? Zakaj si tega želi?

Ko pride na Kennedyjino zabavo za rojstni dan, v kopalnici doživi panični napad. Kakšni telesni znaki ga spremljajo? Zakaj se Kayla tako počuti? Kaj sproži ta napad?

Strah pred socialnimi situacijami lahko preraste v socialno anksioznost. Posamezniki s tovrstno motnjo doživljajo nenehen hud strah pred socialnimi situacijami, saj jih pretirano skrbi, kako jih bodo videli drugi ter ali jih bodo ocenjevali in obsojali. Bojijo se, da bi se osramotili ali doživeli ponižanje. Bi lahko rekli, da Kayla trpi za socialno anksioznostjo? Kje v filmu se to pokaže?

V obdobju najstništva se posameznik pogosto znajde pod pritiskom vrstnikov. Eden takih primerov je, ko je Kayla v avtu s starejšim fantom. Kaj se dogaja v avtu? Kaj fant želi od Kayle? Kako se Kayla takrat počuti? Kaj stori? Kako se odzove fant? Kaj reče? Kako se Kayla počuti po tem dogodku?

V filmu se velikokrat omenja izraz biti kul. Ali je Kayla kul? Zakaj ja/ne? Kateri liki v filmu so priljubljeni? Kako se to kaže? Kakšna oseba je priljubljena? Zakaj si tako želimo biti priljubljeni? Kako se priljubljenost kaže na družbenih omrežjih?

odraščanje V najstniških letih prihaja do številnih telesnih in duševnih sprememb, ki lahko v mladostnikih vzbujajo občutke negotovosti. V nekaterih vidikih, npr. telesnem, zorenje poteka zelo hitro, dalj časa pa lahko traja, da dosežemo čustveno zrelost. V filmu **Osmošolka** spremljamo Kaylino zorenje ob soočanju z vrstniškimi pritiski in težavami v medosebnih odnosih ter njene prve korake ob raziskovanju spolnosti.

Kayla v filmu odpre svojo časovno kapsulo in pogleda video, ki ga je zase posnela v 6. razredu. Kako se je Kayla spremenila od 6. do 8. razreda? Kakšna so bila njena pričakovanja na začetku 6. razreda? Katere vrednote so bile zanjo pomembne takrat? Je na koncu 8. razreda kaj drugače? Kako?

Kayla na koncu filma svojo časovno kapsulo zažge. Zakaj to stori in kaj ji to pomeni za prihodnost? Kaj si sporoči v časovni kapsuli, ki jo posname zase za čas po končani srednji šoli? Napišite tudi vi sporočilo sebi iz prihodnosti. Kaj si želite sporočiti?

Na kakšne načine se Kayla in njeni vrstniki v filmu seznanjajo s spolnostjo? Kakšna je Kaylina reakcija, ko gleda video o oralnem seksu? Kakšna je razlika med podajanjem informacij z izobraževalnimi videi v razredu in posnetki na YouTubeu? Katere so prednosti in slabosti enih in drugih? Kje pridobiti verodostojne informacije o spolnosti in odraščanju?

filmski jezik Film **Osmošolka** odlikuje bogat filmski jezik – gre za kombinacijo metod in tehnik, ki podkrepijo zgodbo in narekujejo, kako gledalec film doživlja. Med osnovne elemente filmskega jezika spadajo, na primer, izbira planov, gibanje kamere in rakurzi, barve filma in zvok.

Kamera velikokrat spremlja Kaylin obraz z bližnjimi plani. Se spomnite kakšnega takega prizora iz filma? Katere informacije s tem pridobimo gledalci? Nekateri takšni prizori trajajo dlje, kot je to običajno. Kako se ob tem počutimo?

Kamera večkrat sledi Kayli. Kaj gledalcem to omogoča? Kakšna je Kaylina telesna drža, kadar vstopa v socialne situacije?

Kako v filmu učinkujejo počasni posnetki, npr. ko prvič zagledamo Aidna? Kako je posnet prizor Kaylinega »skrolanja« po družbenih omrežjih? Kako to doživljamo?

Izpostavite kakšen prizor, v katerem igra pomembno vlogo glasba. Kako vpliva na doživljanje filma?

Kljub temu, da film obravnava resne tematike, je v njem veliko humorja. Navedite nekaj humornih prizorov. Kakšna je vloga humorja v filmu?

dodatne dejavnosti

umestitev v učni načrt

- biologija** Pri pouku biologije lahko skozi lik Kayle spregovorimo o puberteti, telesnih spremembah, ki jih ta prinaša, in spolnosti.
- glasbena umetnost** Uro glasbene umetnosti lahko posvetimo filmski glasbi. Pogovarjamo se lahko o vlogi glasbe v filmu in razmišljamo, kako glasba v določenem prizoru učinkuje na gledalčevo doživljanje filma. Uradni album z glasbo iz filma lahko najdemo na [Apple Music](#), [Deezerju](#) ali na [YouTubu](#).
- tehnika in tehnologija** Pri pouku tehnike in tehnologije se lahko posvetimo razvoju tehnologije. Skupaj z učenci lahko razmišljamo o priložnostih in izzivih ter odgovorni rabi tehnologije. Pogovorimo se lahko tudi o varnosti na spletu. (Veliko nasvetov je na voljo na spletnih straneh <https://safe.si/> in <https://www.varninainternetu.si/>.)
- angleščina** Uro angleščine lahko popestrimo z ogledom kakšnega odlomka iz filma **Osmošolka** in se posvetimo spoznavanju angleških slengovskih izrazov.
- državljska in domovinska vzgoja in etika** Uro državljanske in domovinske vzgoje in etike lahko namenimo vprašanju medvrstniškega nasilja – katere vrste nasilja poznamo, kako nasilje prepoznamo ter kaj storiti, če se znajdemo v vlogi žrtve ali opazovalca.
- izbirni predmet filmska vzgoja** Po ogledu filma se lahko pogovorimo o tematikah, ki jih film odpira (predlogi so navedeni v poglavju »izhodišča za pogovor«). Film **Osmošolka** je lahko praktično izhodišče za spoznavanje filmskega jezika ali navdih za ustvarjanje krajšega animiranega ali igranega filma.
- razredne ure** Pri razredni uri se lahko pogovarjamo o odraščanju in tematikah, povezanih z njim. Za popestritev so nam lahko v pomoč [članki iz arhiva revije Pil](#), npr. o [puberteti](#) in o tem, [kje poiskati informacije o spolnosti](#). Razredno uro lahko po vzoru iz filma posvetimo tudi izdelavi časovnih kapsul – škatel s sporočili sebi iz prihodnosti.

sorodni filmi V nadaljevanju izpostavljam nekaj filmov, ki se tematsko povezujejo s filmom **Osmošolka** in omogočajo nadaljnje poglobljeno razmišljanje o tematiki odraščanja z različnih zornih kotov. Film **Lady Bird** (Greta Gerwig, 2017) spremlja uporniško najstnico, ki trmasto kljubuje svoji materi in sanjari o boljši prihodnosti po srednji šoli. Film izpostavlja odnos med mamo in hčerko in pritiske odraščanja. S slednjimi se ukvarja tudi film **Pri sedemnajstih** (Kelly Fremon Craig, 2016) s sedemnajstletno protagonistko Nadine, ki se ji zdi, da je nihče ne razume in se v socialnih situacijah ne znajde prav dobro. Stvari se zapletejo, ko se njena najboljša prijateljica zaljubi v njenega brata in se Nadine počuti še bolj osamljeno kot kdajkoli prej. S sprejetostjo med vrstniki v šoli se ukvarja tudi film **Novi mulc** (Rudi Rosenberg, 2015), v katerem se Benoit preseli v Pariz in začne obiskovati novo šolo, kjer se težko vključi v družbo, zgodbo pa popestrijo še ljubezenski zapleti. Ta film je dragocen prikaz dejstva, da se z občutki osamljenosti in izključenosti iz družbe ne soočajo samo dekleta, temveč tudi fantje. Stiske odraščanja in čustva v obdobju zgodnjega najstništva prikaže tudi film **Kolonija: mularija** (Geneviève Dulude-De Celles, 2018).

